

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

В И С Н О В О К

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416 від 22.04.2021), та проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та посилення соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416-1 від 13.05.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» і статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 15 вересня 2021 року (протокол № 87) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416 від 22.04.2021), поданий народним депутатом України Арсенюком О.О. (далі - Проект № 5416) та проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та посилення соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416-1 від 13.05.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України (далі - Проект № 5416).

Проектом № 5416 пропонується з 2022 року розпочати виділення коштів з державного і місцевих бюджетів на:

надання громадянам, які постраждали внаслідок інших ядерних аварій та випробовувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї, пільг та компенсацій, що передбачені для осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

забезпечення санаторно-курортними путівками (без права лікування) осіб, що супроводжують осіб з інвалідністю I групи, яким надано висновок медико-соціальної експертизи про те, що вони потребують постійного стороннього догляду чи допомоги під час санаторно-курортного лікування;

забезпечення безоплатною санаторно-курортною путівкою громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 2; надання права особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, користуватися й іншими пільгами та компенсаціями, передбаченими законодавством;

звільнення від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях постраждалих внаслідок ядерних аварій та випробовувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї.

На думку автора, прийняття законопроекту посилить соціальний захист осіб віднесених до категорії 2 осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Разом з тим, реалізація положень вказаного законопроекту, у разі його прийняття, як Закону, потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України.

Отже, відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України до проекту Закону, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Зокрема, Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що реалізація положень законопроекту № 5416 лише в частині забезпечення безоплатними санаторно-курортними путівками громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 2, потребуватиме щорічно, в умовах 2021 року додатково з державного бюджету понад 1,5 млрд грн.

Розширення категорії осіб, які мають право не сплачувати судовий збір, матиме наслідком зменшення надходжень державного бюджету від судового збору для забезпечення діяльності органів судової влади, як це встановлено окремими нормами статей 29 і 30 Бюджетного кодексу України.

Щодо терміну набрання чинності, то слід звернути увагу на те, що у разі прийняття Закону до 15 липня 2021 року він має вводитися у дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття Закону) відповідно до частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення про те, що цей законопроект має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного і місцевих бюджетів, а також може зменшувати по спеціальному фонду державного бюджету надходження (від судового збору) і забезпечення діяльності органів державної влади).

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування підтримує ідею та концепцію Проекту № 5416 і Проекту № 5416-1 та рекомендує Комітету визначитися який із них взяти за основу.

Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні вважає, що законопроект потребує доопрацювання, а відтак надали конкретні пропозиції.

Проектом № 5416-1 на відміну від основного Проекту № 5416 пропонується відновити норми Закону № 796 у відповідності до Рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 та на виконання Рішення Конституційного Суду України від 07.04.2021 № 1-р(II)/2021 викласти частину третю статті 54 Закону № 796 у новій редакції, яка передбачає визначені мінімальні розміри пенсії для осіб з інвалідністю, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою.

Також передбачити виплату додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров'ю, особам, віднесеним до категорій 1, 2, 3, 4, а також щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, у конкретно встановлених у законі розмірах залежно від показника прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб.

У Законі України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» відновити поняття зони посиленого радіоекологічного контролю.

Доручення Кабінету Міністрів України розробити і прийняти Порядок відшкодування шкоди громадянам, на яких поширюється дія статті 54 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», а також подати зміни до Державного бюджету України на 2021 рік у зв'язку зі змінами у видатках.

Надати право отримання пільги щодо сплати судового збору всім громадянам, постраждалим внаслідок аварій на ЧАЕС, без виключення.

На думку автора законодавчої ініціативи запровадження вказаного законопроекту надасть можливість виконати Рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 та Рішення Конституційного Суду України від 07.04.2021 № 1-р(II)/2021.

Довідково слід зазначити, що Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 року № 76-VIII пункт 4 частини першої статті 2 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо віднесення до категорії зон радіоактивно забруднених територій зони посиленого радіоекологічного контролю виключено.

Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 17 липня 2018 року № 6-р/2018 норму вищезазначеного Закону, якою було скасовано зону посиленого радіологічного контролю, не визнав неконституційною та не поновив її.

За інформацією Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України відповідно до розрахунків наданих Державним агентством України з управління зоною відчуження та Національним центром радіаційної медицини, до напрямів діяльності якого належить моніторинг зон радіоактивного забруднення та дозиметрична паспортизація населених пунктів України, на проведення дозиметричної паспортизації одного населеного пункту необхідно 82,4 тис грн, а всіх населених пунктів 182,7 млн грн. Міністерство та ДАП щорічно під час підготовки пропозицій до Державного бюджету України подають Міністерству фінансів України у бюджетних запитах потребу на

проведення дозиметричної паспортизації, проте починаючи з 2015 року кошти на вказані заходи не передбачаються.

Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування підтримує ідею та концепцію Проекту № 5416 і Проекту № 5416-1 та рекомендує Комітету визначитися який із них взяти за основу.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надало зауваження та пропозиції до законопроекту.

Отже, за результатами розгляду вищезазначених проектів законів Комітет, прийняв рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

включити вищезазначені законопроекти до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

прийняти за основу проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416 від 22.04.2021), поданий народним депутатом України Арсенюком О.О. відповідно до п.1. частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України;

відхилити проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та посилення соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (реєстр. № 5416-1 від 13.05.2021), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України, на підставі вимог п.2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України.

2. Доручити виступити співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України Голові Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третяковій Г.М.

3. Проекти Постанов Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Г.Третякова

Вик., Удод Т.І., 255-41-29

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002E093100E1118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/3-2021/292136 від 21.09.2021

646680